

FORSVARSMINISTERIET

19. maj 2016

NOTAT 18: OPERATIVE FLYVETIMER PER F-35 STEL

Spørgsmål

Dette notat besvarer følgende spørgsmål:

- *"Ministeren bedes redegøre for, om flyproducenten garanterer et bestemt antal operative flyvetimer pr. Joint Strike Fighter stel? Herunder hvilken aftale, der foreligger, hvis flyene ikke lever op til det garanterede antal?"*
- *Ligeledes bedes besvaret hvilket antal flyvetimer pr. måned og år, som Joint Strike Fighters flyproducent kan garantere fra den aftalte ibrugtagelsesdato, samt hvilke konsekvenser det får for producenten, hvis de specificerede krav ikke overholdes."*

Grundlag

Notatet beror på Joint Strike Fighter Program Office besvarelse af Forsvarsministeriets "Request for Binding Information" (RBI 2014) vedrørende F-35 samt analyser udført af det hollandske nationale luft- og rumforskningslaboratorium "National Aerospace Laboratory" (NLR fremefter).

Sagsfremstilling

F-35 Joint Strike Fighter er designet og testet til en operativ levetid på 8.000 flyvetimer. F-35 programmet har gennemført test svarende til to gange flyets levetid, og er i øjeblikket i gang med at teste til tre gange flyets levetid med henblik på at blotlægge eventuelle svagheder på kampflyet.

Flyvetimetallet er gældende, hvis kampflyet flyves inden for flyets begrænsninger i forhold til G-påvirkninger, antal landinger, hastighed, flyvehøjde, vejr, belastning af flystellet med last af bomber og missiler og meget andet. De 8.000 timer er altså et udtryk for, at såfremt kampflyets flyves inden for førnævnte begrænsninger, så vil flyet kunne flyve 8.000 timer uden, at der skal gennemføres særlige inspektioner, større strukturelle reparationer og/eller udskiftning af bærende strukturdele. NLR har i forbindelse med evalueringen af kandidaterne analyseret og valideret stelletiden for de tre kandidater. For F-35 har NLR konkluderet, at flyet vil kunne flyve 8.000 timer.

Kampflyproducenten kan som udgangspunkt ikke garantere et minimum antal operative flyvetimer, idet producenten ikke kan sikre sig, at kampflyene flyves i henhold til det brugsmønster, som flyet er designet til. For F-35 vil det, som det har været tilfældet for F-16, være gældende at flyene anskaffes sammen med andre brugere, og der vil løbende blive udvekslet informationer og erfaringer med driften af flyet. Hvis der opstår uforudsete skader på eksempelvis flyets struktur, vil disse forhold blive forelagt for producenten.

Den månedlige og årlige flyvetimeproduktion for et kampfly er resultatet af et samspil mellem mange driftsmæssige forhold, herunder brugerens logistiske organisation og struktur,

flyenes anvendelsesmønster, brugerens ambitioner for opdateringer, teknologiske muligheder for fejlfinding og diagnosticering osv. Producenten af F-35 vil umiddelbart ikke kunne drages til ansvar for en månedlig eller årlig flyvetimeproduktion, idet brugeren selv vil være ansvarlig for en stor del af de parametre, som bestemmer flyvetimeproduktionen. For F-35 gør sig dog gældende, at F-35 programmet implementerer særlige kontrakter for flyenes rådighedsgrad, hvor leverandøren i større udstrækning inddrages i den daglige drift og gøres ansvarlig for den aftalte rådighedsgrad. Dermed gøres leverandøren også ansvarlig for den flyvetimeproduktion, som defineres i de anvendte kontrakter med leverandøren.